

UCHWAŁA NR 342/2019
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 16 grudnia 2019 r.

w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Wyborców Bezpartyjni Samorządowcy z wyborów organów jednostek samorządu terytorialnego przeprowadzonych w dniach 21 października i 4 listopada 2018 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 144 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 684 i 1504)

postanawia

odrzuć sprawozdanie Komitetu Wyborczego Wyborców Bezpartyjni Samorządowcy o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, w związku z wyborami organów jednostek samorządu terytorialnego, przeprowadzonymi w dniach 21 października i 4 listopada 2018 r., **z powodu** dokonania czynności skutkującej pomniejszeniem zobowiązania Komitetu przez osobę inną aniżeli obywatel polski mający miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Uzasadnienie

Komitet Wyborczy Wyborców Bezpartyjni Samorządowcy przedłożył Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie finansowe w dniu 4 lutego 2019 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego.

Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 września 2011 r. w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego (Dz. U. poz. 1173 i z 2018 r. poz. 1342). Do sprawozdania dołączono sprawozdanie biegłego rewidenta, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą, zawierające jego opinię na temat sprawozdania finansowego Komitetu.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 144 § 7 Kodeksu wyborczego, nie zgłosił Państwowej Komisji Wyborczej zastrzeżeń do sprawozdania finansowego tego Komitetu.

W wyniku badania sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Wyborców Bezpartyjni Samorządowcy, dołączonych do niego dokumentów oraz po zapoznaniu się ze sprawozdaniem biegłego rewidenta badającego sprawozdanie tego Komitetu i z wyjaśnieniami pełnomocnika finansowego Komitetu, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, co następuje.

Komitet wykazał w sprawozdaniu, że w okresie sprawozdawczym pozyskał przychody/wpływy w wysokości 1 903 022,28 zł pochodzące z wpłat dokonanych w formie bezgotówkowej przez osoby fizyczne mające miejsce stałego zamieszkania w Polsce, z ich rachunków bankowych.

Wykaz wpłat na rzecz Komitetu Wyborczego przyjętych i niezwróconych, pochodzących od osób fizycznych, sporządzony został niezgodnie z przywołanym wyżej rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego. Złożenie załącznika do sprawozdania, stanowiącego jego integralną część, sporządzonego niezgodnie z obowiązującym wzorem, narusza ustawowy obowiązek sprawozdawczy określony w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego, w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego. Uchybienie to, zgodnie z art. 144 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego, nie skutkuje odrzuceniem sprawozdania finansowego.

Jak wynika z analizy historii rachunku bankowego Komitetu Wyborczego, Komitet przyjął środki finansowe w wysokości 80,00 zł wpłacone gotówką w urzędzie pocztowym, tj. w formie innej niż wymagana zgodnie z art. 134 § 5 Kodeksu wyborczego. Naruszenie to stanowi uchybienie przepisom Kodeksu wyborczego, które stosownie do art. 144 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego, nie skutkuje odrzuceniem sprawozdania finansowego. Zgodnie z art. 149 § 1 Kodeksu wyborczego, skutkuje ono natomiast przypadkiem na rzecz Skarbu Państwa równowartości środków pozyskanych przez Komitet w niewłaściwej formie (80,00 zł). Na podstawie art. 149 § 4 Kodeksu wyborczego Komitetowi wyborczemu przysługuje prawo dobrowolnego wpłacenia, w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu uchwały Państwowej Komisji Wyborczej, a w przypadku złożenia skargi na tę uchwałę do Sądu Najwyższego, w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia

się orzeczenia wydanego przez ten Sąd, na rachunek bankowy urzędu skarbowego właściwego dla siedziby Komitetu, równowartości środków przyjętych z naruszeniem przepisów Kodeksu wyborczego. Potwierdzenie wpłacenia równowartości tych środków (80,00 zł) Komitet zobowiązany jest przedstawić Państwowej Komisji Wyborczej. W razie niedokonania dobrowolnej ich wpłaty, wszczęte zostanie postępowanie określone w art. 149 § 6 Kodeksu wyborczego.

Żadna z wpłat na rzecz Komitetu nie przekroczyła limitu, o którym mowa w art. 134 § 2 Kodeksu wyborczego. Środki pozyskane przez Komitet gromadzone były na jego rachunku bankowym o nr 82 2490 0005 0000 4520 7035 2837, prowadzonym w Alior Bank S.A.

Do umowy rachunku bankowego wprowadzono zastrzeżenia nieodpowiadające wymaganiom określonym w art. 134 § 6 Kodeksu wyborczego. Zastrzeżenia te, w zakresie odnoszącym się do źródeł pozyskiwania środków finansowych przez Komitet, dotyczą bowiem komitetu wyborczego utworzonego przez partię polityczną lub komitetu wyborczego organizacji, a nie komitetu wyborczego wyborców, jakim jest Komitet Wyborczy Wyborców Bezpartyjni Samorządowcy. Uchybienie to, zgodnie z art. 144 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego, nie stanowi przesłanki do odrzucenia sprawozdania finansowego Komitetu.

W sprawozdaniu Komitetu Wyborczego Wyborców Bezpartyjni Samorządowcy wykazane zostały wydatki/koszty Komitetu w łącznej kwocie 1 903 022,28 zł, jako poniesione na finansowanie:

- kosztów administracyjnych: 33 597,31 zł, w tym na koszty wynajmu powierzchni biurowej wraz z kosztami energii elektrycznej (2 314,71) oraz na koszty utworzenia i utrzymania strony internetowej (31 282,60 zł);
- usług obcych: 1 858 129,17 zł, w tym, związanych z korzystaniem ze środków masowego przekazu i nośników plakatów (870 254,10 zł), z wykonaniem materiałów wyborczych (754 523,50 zł), ze spotkaniami wyborczymi (52 980,00 zł), pozostałymi kosztami usług obcych (180 371,57 zł);
- wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne: 11 000,00 zł;
- pozostałych wydatków: 295,80 zł.

W sprawozdaniu Komitet wykazał ponadto, że nie przyjmował w ramach prowadzonej kampanii wyborczej korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym,

również tych, o których mowa jest w art. 132 § 5 i art. 133 § 2 Kodeksu wyborczego. W części II sprawozdania (Informacje szczegółowe), pkt VII (Wykaz pozostałych tytułów, niewymienionych w pkt II–IV i VI, wraz ze świadczeniami nieodpłatnymi, w tym świadczeniami określonymi w art. 132 § 5 oraz art. 133 Kodeksu wyborczego) wpisano „0”. Do dokumentacji finansowej Komitetu załączone zostały kserokopie faktur, które potwierdzają koszty umieszczania materiałów wyborczych i koszty powierzchni niezbędnej do ich rozpowszechniania oraz dystrybucji druków bezadresowych. Również w wyjaśnieniach z dnia 9 sierpnia 2019 r., udzielonych Państwowej Komisji Wyborczej przez Pełnomocnika Finansowego Komitetu w odpowiedzi na jej pytania, Pełnomocnik potwierdził, że Komitet nie korzystał w ramach prowadzonej kampanii z żadnych niepieniężnych korzyści majątkowych.

Z analizy dokumentów finansowych załączonych do sprawozdania finansowego Komitetu wynika, że wydatkował on środki finansowe na cele niezwiązane z wyborami. Komitet pozyskał bowiem od dwóch osób fizycznych środki finansowe odpowiednio w kwotach 1 000,00 zł i 500,00 zł. Następnie Komitet wypłacił tym osobom środki finansowe w kwotach odpowiednio 300,00 zł i 120,00 zł. Komitet w swoich wyjaśnieniach z dnia 25 lipca 2019 r. złożonych Państwowej Komisji Wyborczej stwierdził, że środki te zostały przekazane na rzecz tych osób na ich prośbę.

Komitet wyborczy nie ma jednak możliwości przyjęcia darowizny w części i zwrócenia części przyjętej darowizny. Może on odmówić przyjęcia jej w całości dokonując jej zwrotu darczyńcy. W przypadku, w którym Komitet nie chciał przyjąć darowizny od określonych osób fizycznych, powinien odmówić ich przyjęcia w całości, dokonując niezwłocznego zwrotu całości wpłat dokonanych na jej rzecz przez te osoby. Taki sposób postępowania wyraźnie opisany został także w wyjaśnieniach Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 13 sierpnia 2018 r. (ZKF-811-3/18), dotyczących zasad finansowania kampanii wyborczej w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego, zarządzanych na dzień 21 października 2018 r., zamieszczonych na stronie internetowej www.pkw.gov.pl oraz doręczonych komitetom wyborczym. Skoro Komitet nie mógł zwrócić części dokonanej na jego rzecz wpłaty, przekazanie środków finansowych osobom fizycznym, nie będące zapłatą za wykonane przez nie usługi na rzecz Komitetu, oznacza, że Komitet poniósł wydatki na cele niezwiązane z wyborami. Stanowi to naruszenie art. 129 § 1 Kodeksu wyborczego.

Jak wynika z przedłożonej przez Komitet Faktury VAT nr 01/10/2018, KWW Bezpartyjni Samorządowcy sfinansował ze swoich środków finansowych gadzety wyborcze, na których znajdowało się logo zarówno KWW Bezpartyjni Samorządowcy, jak i Komitetu Wyborczego Wyborców Mieszkańców Śródmieścia. Oznacza to, iż Komitet wydatkował swoje środki nie tylko na własną kampanię wyborczą, ale także na kampanię wyborczą na rzecz kandydatów innego komitetu wyborczego.

Ponadto w postanowieniu z dnia 29 maja 2019 r., Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, którym Sąd ten oddalił odwołanie pełnomocnika finansowego Komitetu Wyborczego Wyborców Janusz Kubicki – Bezpartyjni, na postanowienie nr 67/2019 Komisarza Wyborczego w Zielonej Górze I z dnia 29 marca 2019 r., Sąd uznał, że Komitet Wyborczy Wyborców Bezpartyjni Samorządowcy prowadził wraz z Komitetem Wyborczym Wyborców Janusz Kubicki – Bezpartyjni wspólną kampanię wyborczą poprzez wykonanie materiałów wyborczych w postaci 12 banerów i siatki oraz przez promowanie obu tych Komitetów Wyborczych na tych materiałach wyborczych. Łączny koszt tych działań finansowanych przez KWW Bezpartyjni Samorządowcy wyniósł 2 070,49 zł.

Celem działalności danego komitetu związanym z wyborami jest jego udział w wyborach, kampania wyborcza prowadzona wyłącznie na jego rzecz i na rzecz zgłoszonych przez niego kandydatów w wyborach. Promowanie i finansowanie działalności innych komitetów nie może być uznane za cel związany z wyborami KWW Bezpartyjni Samorządowcy.

KWW Bezpartyjni Samorządowcy wydatkował zatem własne środki na cele niezwiązane z jego udziałem w wyborach, a więc niezgodnie z art. 129 § 1 Kodeksu wyborczego.

Wskazane wyżej naruszenia, stosownie do art. 144 § 1 pkt 3 lit. a Kodeksu wyborczego, stanowią uchybienia przepisom Kodeksu wyborczego, które co do zasady skutkują, odrzuceniem sprawozdania finansowego. Jednakże w związku z tym, że środki finansowe Komitetu wydatkowane z naruszeniem wskazanych wyżej przepisów nie przekraczają łącznie 1% ogólnej kwoty przychodów Komitetu, zgodnie z art. 144 § 1 pkt 2 Kodeksu wyborczego, nie skutkują one odrzuceniem sprawozdania finansowego Komitetu.

Z analizy dokumentów finansowych załączonych do sprawozdania Komitetu Wyborczego Wyborców Bezpartyjni Samorządowcy wynika, że pozostałe Komitetowi

do uregulowania zobowiązania finansowe wobec jednego z usługodawców zostały pomniejszone w związku z brakiem środków na uregulowanie ich w całości. Potwierdził to Komitet, w odpowiedzi z dnia 22 sierpnia 2019 r., udzielonej Państwowej Komisji Wyborczej. KWW Bezpartyjni Samorządowcy wyjaśnił, że korekta faktury VAT nr 005/10/2018 o kwotę 4 920,00 zł, wystawionej przez jednego z kontrahentów, wynikała z faktu, że kandydaci KWW Bezpartyjni Samorządowcy z Miasta Stołecznego Warszawy, których dotyczyła usługa, nie zgromadzili odpowiednich środków na pokrycie jej kosztów. W związku z tym kwota na jaką wystawiona została pierwotnie faktura, zgodna ze złożonym zamówieniem i wartością wykonanej usługi, została pomniejszona. Pomniejszenie wartości zobowiązania Komitetu, jeżeli nie wynika ono z błędu przy wystawieniu faktury lub ze zmiany zakresu wykonanych usług, dokonane przez podmiot inny niż przez obywatela polskiego mającego miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z art. 144 § 2 Kodeksu Wyborczego, skutkuje odrzuceniem sprawozdania finansowego Komitetu. W przypadku KWW Bezpartyjni Samorządowcy pomniejszenie wartości zobowiązań Komitetu dokonane zostało przez Principes Sp. z o.o. z Warszawy, a zatem przez inny podmiot niż przez obywatela polskiego mającego miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Regulacja Kodeksu wyborczego w tym zakresie jest jednoznaczna i nie pozostawia Państwowej Komisji Wyborczej żadnego marginesu ocen. Bez znaczenia pozostaje również wysokość zmniejszenia wartości zobowiązań komitetu, jak również stopień zawinienia Komitetu w tej materii lub też braku jego winy.

Wydatki lub koszty KWW Bezpartyjni Samorządowcy nie przekroczyły limitów, o których jest mowa w art. 135 i 136 Kodeksu wyborczego w związku z jego art. 378 i 476.

Pełnomocnik wyborczy Komitetu zawiadomił Państwową Komisję Wyborczą o adresie strony internetowej Komitetu w dniu 31 sierpnia 2018 r., tj. po upływie siedmiodniowego terminu określonego w art. 102 § 1 Kodeksu wyborczego dla wykonania tej czynności, który to termin upłynął w przypadku KWW Bezpartyjni Samorządowcy w dniu 30 sierpnia 2018 r. Stanowi to naruszenie art. 102 § 1 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym pełnomocnik wyborczy komitetu, w ciągu 7 dni od przyjęcia przez Państwową Komisję Wyborczą zawiadomienia o utworzeniu komitetu, zawiadamia ten organ o adresie

strony internetowej. Uchybienie to, zgodnie z art. 144 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego, nie skutkuje odrzuceniem sprawozdania finansowego Komitetu.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Komitetu, dołączonych do niego dokumentów, sprawozdania biegłego rewidenta, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia pełnomocnikowi finansowemu Komitetu Wyborczego Bezpartyjni Samorządowcy przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego postanowienia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Kozielowicz*

Zastępca Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Sylwester Marciniak*

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Błuś, Arkadiusz Despot-Mładanowicz, Wojciech Kręcisz, Krzysztof Strzelczyk, Wojciech Sych*